

СТІЙКЕ І ЯКІСНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ В СИСТЕМІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Серед цілей сталого розвитку 2016-2030, визначених Генеральною Асамблеєю ООН в кінці вересня 2015 року, є ціль №8, яка визначена наступним чином: «Сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх». Разом із зайнятістю економічне зростання є ядром цієї цілі сталого розвитку.

Систематизувавши підходи до розуміння сутності економічного зростання, можна виділити три підходи: процесний, динамічний та трансформаційний.

Відповідно процесного підходу економічне зростання означає нарощення і продуктивну реалізацію потенціалу, що на практиці проявляється у зміни технологій, товарів і послуг, організацій та інститутів та знаходить свій статистичний прояв у зростанні найважливіших макроекономічних показників та індикаторів функціонування інституційних секторів.

Динамічне бачення економічного зростання ґрунтується на позитивній динаміці макроекономічних показників та показників системи національних рахунків, виробничих потужностей та суспільного виробництва, рівня доходів населення. Не дивлячись на простоту, з першого погляду, цього підходу важливу роль тут відіграє статистична методологія, наприклад, формування та зміна бази порівнянь показників.

Трансформаційний підхід розуміння економічного зростання найбільш актуальних для країн, що проходять через структурні зміни та реформи, і акцентує основну увагу на удосконаленні, кардинальній перебудові структури економіки, техніки та технологій, що неминуче суттєво змінить структуру ВВП та національного доходу.

З точки зору економічної науки економічному зростанню притаманні так характеристики як стійкість і якість.

У широкому розумінні під стійкістю економічного зростання традиційно розуміють постійність його відносних показників динаміки, відтак на практиці стійкість економічного зростання може бути визначена на основі коливності темпів економічного зростання, що реалізується на основі

статистичного інструментарію оцінювання стійкості рівнів динамічного ряду та стійкості його тенденції [1].

На наше переконання, стійким може вважатися економічне зростання, яке характеризується темповими показниками, не меншими, ніж у попередні періоди. Проте враховуючи статистичну практику, слід не забувати про важливість правильних статистичних підходів і передусім при зміні бази порівняння.

Одним із найбільш поширених методів оцінювання якості економічного зростання є використання альтернативних показникам системи національних рахунків індикаторів економічного розвитку країн, наприклад, індекс людського розвитку / Human Development Index (HDI ranks) [3], індекс стійкого економічного добробуту / Index of Sustainable Economic Welfare (ISEW) [4], Реальний показник прогресу / Genuine Progress Indicator (GPI) [2].

Якщо ж підійти до якості економічного зростання з точки зору змісту, то можна виокремити такі її передумови: якість факторів виробництва, Якість вироблених товарів і послуг, Якість галузевої (секторальної) структури економічної системи, Якість регіонального розвитку, Якість соціальних стандартів. Більше того, слід не тільки забезпечувати цю якість, а й забезпечувати якщо не її підвищення, то хоча б її стабільний рівень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Оголь Д. О. Економічне зростання: сутність, якість і стійкість / Д. О. Оголь // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2 (164). – С. 67-72
2. Genuine progress indicator [Electronic source]. – Access mode: http://en.wikipedia.org/wiki/Genuine_progress_indicator
3. Human Development Reports [Electronic source]. – Access mode: <http://hdr.undp.org/en/data>
4. Index of Sustainable Economic Welfare [Electronic source]. – Access mode: http://en.wikipedia.org/wiki/Index_of_Sustainable_Economic_Welfare